

Concert

Zaans Symfonie Orkest

o.l.v. Jakob Gaede

20 april 2024

Gustav Holst
Camille Saint-Saëns
Felix Mendelssohn

Solisten:

Jacco Verburgt en Marcus Prins

Aanvang: 15.00 uur. Toegang: € 16,50 incl. pauzedrankje

Kaarten via [www.zaanssymfonieorkest](http://www.zaanssymfonieorkest.nl) of aan de zaal (pinnen mogelijk).

Adres: de Kooger Vermaning, Legendijk 34 1541 KC Koog Aan De Zaan

Zaal open 14.30 uur
Aanvang concert 15.00 uur
Toegang: € 16,50 inclusief pauzedrankje
Locatie: Kooger Vermaning
Legendijk 34, 1541 KC te Koog aan de Zaan

PROGRAMMA zaterdag 20 april 2024

* **Gustav Holst** St. Paul's Suite in C, opus 29, nr. 2
voor strijkorkest - **deel 1 'Jig'**

* **Gustav Holst** The Second Suite for Military Band
Op. 28, No. 2 - arr. voor blazers door Jakob Gaede
deel 2 'Song Without Words' (I'll Love My Love)
deel 3 'Song of the Blacksmith'

* **Camille Saint-Saëns** Tarantelle in a klein, opus 6
voor fluit, klarinet en orkest
solisten Jacco Verburgt en Marcus Prins

= P A U Z E =

* **Felix Mendelssohn** Symfonie nr. 3 in a klein, opus 56
bijgenaamd 'De Schotse'

Onze dirigent Jakob Gaede heeft een belangrijke bijdrage
geleverd in de keuzes van ons programma van vandaag.

Ook maakte hij arrangementen voor de blazersstukken,
oorspronkelijk geschreven voor een militaire kapel.

Wij zijn blij dat hij, tegenwoordig weer net over de grens in
Duitsland wonend, nog steeds wekelijks bij op ons de bok staat.

Vergeet u niet om uw telefoon op Concertstand te zetten?
Deze vindt u als het icoontje met een vliegtuig.

Componisten en stukken

Gustav Theodore Holst (*Cheltenham, 21 september 1874 – Londen, 25 mei 1934*) was een Brits componist en trombonist. Hij schreef zijn eerste opera nog voor hij naar naar het conservatorium ging. Klassiek geschoold lag zijn passie bij volksmuziek. Holst had Zweedse voorouders en hij noemde zichzelf "Gustav", in verwijzing naar zijn Duitse en Letse afkomst.

Van hem wordt vaak "de Planets" gespeeld, maar zelf beklagde hij zich erover dat dit stuk zijn andere composities overschaduwde.

Om in zijn levensonderhoud te voorzien werkte hij als muziekdocent.

De St Paul's Suite (in C groot opus 29) is geschreven in 1913 maar werd pas na enkele revisies in 1922 gepubliceerd. De naam verwijst naar de St. Pauls Meisjesschool waar hij van 1905 tot 1935 muziekdocent was, een soort professor Banning dus. Deze compositie was zijn dankzegging aan de school die een geluidsdichte studio voor hem bouwde.

Het is oorspronkelijk geschreven als strijkersstuk, maar wordt nog steeds in verschillende orkestvormen uitgevoerd.

Onze strijkers spelen het eerste deel: 'Jig – Vivace', een Schotse Step Dance. De Jig is tegenwoordig ook echt iets voor culturele evenementen in Schotland en Ierland.

The Second Suite in F for Military Band (opus 28, no. 2) heeft Holst in 1911 opgedragen aan zijn 'friend of the family' majoor-dirigent James Causley Windram. Het werd (achteraf) een memorabel stuk nadat in 1944 tijdens een ceremonie de kapel van de Guards' Chapel in Wellington verwoest werd door een Duitse V1-bom. Majoor-dirigent Windram en vijf van zijn muzikanten kwamen daarbij om, alsook veel kerkgangers.

Holst heeft er later een koorwerk van gemaakt, waaruit wij - zonder koor - twee delen spelen:

- **Song Without Words** (ook wel: **I'll Love My Love**) is een oud volksliedje over een verliefd stel. De ouders van de jongen zijn hier op tegen en sturen hem naar het leger. Het meisje, gek van verdriet, wordt opgenomen in een tehuis. Na zijn terugkeer, jaren later, hoort de jongen haar haar liefde voor hem bezingen en vraagt haar terstond ten huwelijk.

- **Song of the Blacksmith** waarin je de klanken van een hoefsmid kunt horen én zien.

Camille Saint-Saëns (*Parijs 1835 - Algiers 1921*) zag het liefst zijn achternaam naam uitgesproken zonder de laatste 's', zoals de naam van het gelijknamige stadje ten noordoosten van Rouen. Bij het grote publiek is hij het meest bekend van het Carnaval der Dieren, dat hij als grapje voor een zondagmiddag geschreven had.

Hij schreef aanvankelijk in klassieke stijl, maar daarna ook in allerlei andere genres. Later raakte hij erg gecharmeerd van de volkmuziek. Dit enthousiasme inspireerde Rossini om hem uit te nodigen een 'tarantella' te schrijven. Na voltooiing ervan gingen Saint-Saëns en Rossini samen naar een diner, alwaar het stuk werd gespeeld door Saint-Saëns aan de piano, met als solisten de destijds beroemde fluitist Louis Dorus en klarinettist Adolphe Leroy.

Rossini kreeg lovende kritieken: Ah, Maître! "Wat een meesterwerk", "Wat een prachtige muziek". Rossini reageerde met "Ik ben het volledig met jullie eens", nam Saint-Saëns bij de hand en vertelde het publiek dat de ovatie geheel toekwam aan de componist van het stuk.

Het stuk, simpelweg 'Tarentelle voor fluit, klarinet en piano' gedoopt, werd zo populair dat er in 1879 een orkestratie door de componist geschreven werd.

De geschiedenis van de 'tarantella' gaat terug naar de tijd dat er nog geen tegengif was voor de beet van een wolfspin. Het waren vooral vrouwen in de zuidelijke en oostelijke landen van Europa die op het land werkten en zo het risico liepen op een beet van deze spin, ook wel 'tarantula' genoemd. Om het gif uit het lichaam te werken werd de vrouwen aangeraden om lang en vooral snel te dansen, aangespoord door omstanders en muzikanten.

Felix Mendelssohn (Hamburg 1809 – Leipzig 1847) werd geboren als Jakob Ludwig Felix Bartholdy in een niet praktiserend Joods gezin dat zich liet dopen tot gereformeerd Christen. Hij was een Duits componist, dirigent, organist en pianist van de vroege romantiek.

Felix werd al vroeg erkend als een muzikaal wonderkind, maar zijn ouders wilden niet profiteren van zijn talent. Mendelssohn's oeuvre omvat onder andere symfonieën, concerto's, vele liederen, piano-, orgel- en kamermuziek. Zijn bekendste werken zijn de ouverture en de toneelmuziek voor het toneelstuk 'Een midzomernachtdroom' van William Shakespeare.

De (3^e) symfonie die wij vandaag voor u spelen kreeg de bijnaam Schotse Symfonie. Dit is met name te danken aan het tweede deel waarin nationale Schotse melodieën zijn verwerkt. In dit deel laat de componist de klarinet en de hobo de doedelzak imiteren.

De componist maakte reizen van 1821 tot 1831 door heel Europa, via Schotland naar Italië. Hij begon in 1829 aan zijn derde Symfonie en heeft er lang aan gewerkt; hij was niet snel tevreden. Zijn verblijf in Italië inspireerde hem om zijn 4e Symfonie te componeren, 'de Italiaanse' die hij in 1833 in première liet gaan maar bleef aanpassen tot hij in 1834 tevreden was. Daarna richtte hij zich weer op 'de Schotse' die hij pas in 1842 voltooide en waarmee hij als componist Engeland veroverde.

*Van Engeland naar volksdansen en van Italië terug naar 'De Schotse':
zo is de cirkel van dit concert weer rond.*

De solisten

Jacco Verburgt beschouwt zich als een echte amateur in de letterlijke en positieve zin van het woord, namelijk als een intense liefhebber van klassieke muziek, zowel praktisch als theoretisch. Hij speelt sinds begin jaren negentig als (eerste) fluitist in verschillende symfonieorkesten (en sinds eind 2003 vast in 'Het Zaans'), maar ook in kamermuziek-ensembles (m.n. op het gebied van de barokmuziek) en werkt samen met een vaste (professionele) pianist.

Ook heeft hij gepubliceerd over de theoretische geschriften van Richard Wagner. Hij onderschrijft het bekende adagium: "Zonder muziek zou het leven een vergissing zijn". Maar het is allemaal klein begonnen met muzieklessen op de piano, de altsaxofoon, en daarna al spoedig de dwarsfluit, ook aangevuld met solfègelessen. Hij hoopt van harte dat dit concert, met een bijzonder programma, inspireert tot het bezig zijn met muziek!

Marcus Prins startte op 10-jarige leeftijd met klarinet spelen bij het lokale harmonie-orkest in zijn woonplaats Landsmeer. Hij volgde er lessen bij Rolf van Kreveld, klarinettist bij het promenade-orkest, en heeft zich ontwikkeld tot een fanatieke amateurklarinettist. Reeds 37 jaar geleden, als 15-jarige, speelde hij al als solist het derde deel van Mozarts klarinetconcert met harmonie-orkest Amicitia uit Landsmeer. Vervolgens speelde hij vast, of regelmatig als invaller, in vele symfonie- en harmonie-orkesten in de regio. Als solist speelde hij met verschillende orkesten onder meer het Concertino van C.M. von Weber, het klarinetconcert van W.A. Mozart, en de Sinfonia Concertante voor fluit en klarinet van F. Danzi.

De laatste jaren volgt Marcus lessen bij Michel Marang, specialist in moderne muziek. Buiten de symfonische muziek legt Marcus zich toe op kamermuziek in wisselende samenstellingen in onder meer muziekgezelschap "Fonta Musica", een klarinetkwartet en het ZSO kamermuziek-ensemble. Marcus is sinds begin 2015 de vaste eerste klarinettist van 'Het Zaans' waar hij eerder al soleerde met het beroemde 2^e deel uit Mozart's klarinetconcert.

De dirigent

Jakob Gaede is geboren en getogen in Duitsland. Hij is de vaste dirigent van het Zaans Symfonie Orkest en dirigent bij de Dellbrücker Symphoniker.

Jakob behaalde zijn bachelor aan het Koninklijk Conservatorium in Den Haag, bij Christoph Maria Wagner. Thans volgt hij zijn masteropleiding aan het Conservatorium te Maastricht.

Vóór zijn bachelor heeft Jakob verschillende studies gedaan in Duitsland op het gebied van compositie, musicologie, filosofie, muziekpedagogiek en directie. Hij heeft gewerkt met grote componisten

en als dirigent zowel in Duitsland als internationaal al een interessant grote CV opgebouwd.

Het orkest

Het Zaans Symfonie Orkest (ZSO) heeft een geschiedenis die teruggaat tot 1920. In dat jaar richtte de in Zaandam gevestigde vioolleraar George Lindemann de Zaandamsche Orkestvereniging op, een symfonieorkest bestaande uit zijn eigen leerlingen en andere amateurs.

Het eerste concert werd gegeven op 26 januari 1921 om dat te vervolgen met gemiddeld twee concerten per jaar. Men sloot zich in 1945 aan bij de in 1924 opgerichte 'Maatschappij tot Bevordering der Toonkunst, afdeling Zaandam en omstreken'.

Sinds het jaar 2000 ging het zelfstandig door als "Zaans Symfonie Orkest". Sinds februari 2022 wordt het orkest geleid door Jakob Gaede.

SAMENSTELLING ORKEST (VANDAAG)

1 ^e viool:	José Vosbergen, Maria Antsukh, Ludo Fassaert, Henk Pijls, Vera Burm
2 ^e viool:	Ellis Verreijdt, Dorothé Linders, Anne Dharampal, Ton Roling, Ilias Frieling, Mirjam de Gorter
Altviool	Jürgen Rodemeijer, Ton Olsthoorn, Ria Slijkhuis
Cello:	Jeannine Groenheiden, Paula Velthuys, Heleen Tolsma, Erica Rijkens
Contrabas:	Saskia Andriessen, Huud Ouwehand
Fluit:	Jacco Verburgt, Christine Calis
Hobo:	Lida Spaans, Isabelle van Beek, Berend Van Halsema
Klarinet:	Marcus Prins, Lia Kok
Fagot:	Corina Ewijk, Remko Littooi
Hoorn:	Simon Wals, Tim Knol, Arjan Sas, Rieta Mulder
Trompet:	Rende Luitjes, Marit Luitjes
Trombone:	Jolande den Braber, Dick Bulterman
Slagwerk:	Leida Zandstra (pauken en aambeeld), Harold Versteeg (kleine trom)

Voor aankondigingen

- 29 september Concertbijdrage 40 jaar Zaanstad in Westzaan
5 oktober Scratchdag voor zangers, strijkers, blazers en slagwerk in de Kogerkerk
13 december Deelname Xmas sing-along in Muziekschool Fluxus
17 december Kerstconcert i.s.m. COV Zaanstreek in de Noorderkerk

Meespelen kan: U bent alvast van harte uitgenodigd om weer te komen luisteren bij één van onze komende concerten, maar als strijker kunt u ook met ons meespelen:

Het Zaanse Symfonie Orkest is op zoek naar strijkers!

Speelt u viool, altviool, cello of contrabas en lijkt het u leuk om met een enthousiaste groep te repeteren en enkele malen per jaar een mooi concert te geven.

Kom eens meemusiceren op proef, op projectbasis of als lid.

De repetities zijn op dinsdagavond van 19:45 tot 22:15 uur in de Kooger Vermaning, Lagendijk 34, 1541 KC te Koog aan de Zaan.

Heeft u vragen of twijfels, neem dan gerust contact op om u vrijblijvend te laten informeren over de mogelijkheden met: Paula Velthuys (secretaris, 075-771 4540 / 06-2421 7901)

Wordt vriend van het ZSO
OF
Meldt u aan voor de Nieuwsbrief

Wij kunnen uw steun heel goed gebruiken om mooie uitvoeringen te blijven verzorgen. U kunt ons helpen door 'volger' of 'vriend' van ons orkest te worden. Volgers worden via onze nieuwsbrief op de hoogte gehouden van onze concerten en ander nieuws.

Vrienden genieten daarnaast extra privileges. U wordt al vriend voor € 35,- per jaar.

Vrienden:

- krijgen een toegangkaart die kan worden gebruikt bij één van onze concerten;
- zijn welkom tijdens onze zaterdagrepetities;
- krijgen (als ze dat willen) gereserveerde plaatsen voor onze uitvoering.

U kunt zich aanmelden door een e-mail te sturen aan:
zsobestuur@gmail.com